

THEO VAN SCHAICK

* 9 OKTOBER 1919

† 17 AUGUSTUS 2012

Br.Theo van Schaick

Theodorus Martinus

Wim Swüste

Theo is geboren op 9 oktober 1919 in Amsterdam en ontving als doopnamen Theodorus Martinus. Op 15 augustus 1937 legde hij zijn geloften af bij de Broeders FIC en nam de naam Fidelius aan. Na voorzien te zijn van de Ziekenzalving overleed hij in het Woonzorgcentrum De Beyart op 17 augustus 2012.

From an early age, Theo felt strongly linked to the Church. He also was very intelligent and read English language and literature at university, then taught English at teacher training college. Meanwhile he started learning Spanish and briefly led the first FIC community in Spain. He then returned to teach English again and also translated three important theological books by dr. H. Wijngaards. Nevertheless he remained a modest man and never found it easy to reveal his own deeper thoughts. This past summer, he celebrated his 75th anniversary as an FIC brother. And chose a song about the opening of Heaven for his mass. Now, Heaven will open and receive this modest man. Because he loved us well.

In de Volkskrant stond van de week een interview met een ernstig zieke man. Hij moest met alles geholpen worden en dat viel hem niet mee. Advocaat van een gerenommeerd kantoor was hij en nu was hij voor alles van anderen afhankelijk. Aan het einde van het – voor mij – indrukwekkende gesprek zei hij: 'Het leven is als een droom in de morgen. Eenmaal wakker, zijn de beelden uit de nacht alweer vergeten.' Ik vond dat hij de kortstondigheid van het leven heel mooi schetste. Het leven schiet als korrels zand door

Maastricht 1932

*Achter: Maxentius de Wilde, Micheas Alleman, Benedictus Roumen, Cgrysogonus Pil, Gelasius Honig
Schaefer, Norbertus Croonen*

*1ste rij van achter: Egberto Kok, Dalmatius v. Herwaarden, Theodard v. Loon, Timmermans
Fidelius v. Schaick, Pastoor, Osmund Weusten, Anisius Schuh*

Zittend: Eggenhuizen, André v.d. Ven, v. Lith, Eikenaar, v.d. Bogaard

*Knielend: Ewald v. Beek, Edwino Frijns, Leodardus Janssen, Clarentius Reinerie, Hermano Kok
Antoine Duisters, Gerinus Essers, Westgeest*

Voor: Verhagen, v.d. Sande, Leobardus Janssen, Verstralen, Lemaire, Rigaldus v. Dooren

je vingers, en je vergeet het lijden, de te genslag en wellicht ook al het moois en goeds dat je deed voor anderen.

Nu wij vanmiddag samen zijn rond Theo van Schaick die bijna 93 jaar werd, willen we in respect en met dank terugkijken op zijn leven.

En we sluiten hierbij in, dat dit leven voor ons niet verwaait als kaf in de wind, maar dat we het met ons meedragen en gelovig besef-fen, dat Theo eeuwig gedragen zal blijven worden in de liefdevolle armen van de Heer, die Theo op zo'n geheel eigen manier diende. Als lid van de Broeders FIC gedurende 75 jaar. Als familielid zijn leven lang.

Op 9 oktober 2009 zette Theo zijn naam onder een document van 22 pagina's waarin hij, op zijn bekende punctuele manier, zijn

leven beschreef. In dit In Memoriam wil ik daar zo nu en dan in respect, uit citeren.

Zo vertelt hij dat zijn vader tuinder was in een randgemeente van Amsterdam. Theo werd geboren uit een tweede huwelijk van zijn vader. Hij schrijft over de Olympiade van 1928 in Amsterdam, over het afbranden van het Paleis van Volksvlijt in 1929 en over zijn lidmaatschap van de H. Kindsheid. Zo liep hij met de latere medebroeders Evatius, Toon en Henricus van Herwaarden mee in de Kindheidsoptocht, verkleed als Johannes de Doper. 'Toen ik in de zesde klas zat, bleek,' zo schrijft hij, 'dat ik de beste van de klas was. Ik werd er verlegen van, maar vond het ook best fijn. Maar mijn verlegenheid won het van mijn bescheidenheid.' De klassenbroeder vraagt hem of hij broeder wil worden en in 1931 vertrekt hij naar Zevenaar, met alle kleding door moeder

genummerd met 386. Daarna gaat hij naar de kweekschool aan de Tongerseweg, waar hij in 1935 negen dagen tussen leven en dood zweeft als er de pleuris op het internaat uitbreekt. Een pater Jezuiët vindt bedienen niet nodig. 'Theo overleeft het wel'. En wederom was het gelijk aan de Jezuieten. Theo volgt pianoles van Pieter Gielen, dirigent van de Staar, waardoor hij in staat bleek om het officiegebed van medebroeders op een harmonium te begeleiden.

Omdat hij veel te jong was om zijn eeuwige professie te doen, werd zijn tijdelijke gelofte een aantal malen opgeschoven. Hij gaat lesgeven in Amsterdam en Den Haag. Daar maakt hij ook de oorlog mee. Theo gaat Engelse taal en Letteren studeren en werd bijna uitgezonden naar Indonesië om daar die taal te gaan doceren. Maar zijn uitzending werd gecanceld. Hij kreeg een benoeming op de Kweekschool in Maastricht en doceerde daar Engels.

Ondertussen studeerde hij Spaans. Hij was korte tijd overste van de eerste community van de FIC in Spanje. In alle bescheidenheid mag worden opgemerkt dat hij deze aanstelling méér kreeg vanwege zijn kennis van de Spaanse taal, dan omwille van zijn kwaliteit om op soepele wijze leiding te kunnen geven.

Hij bemiddelt daar met succes bij het aankopen van een groot terrein voor het te bouwen juvenaat in Miranda de Ebro, maar draagt dan daarna zijn taak aan anderen over. In 1965 keert hij weer terug naar Maastricht. Hij doceert daar tot 1981.

Zijn grote kennis van talen benutte hij daarna voor anderen. Hij maakt voor de K.N.R. samenvattingen over de situatie in de Nederlandse Kerkprovincie in verband met het pausbezoek in 1985. Hij vertaalt voor het Generaal Bestuur FIC hun maandelijks bulletins aan de medebroeders en vertaalt voor vier generale kapitels hun verslagboeken. Via bemiddeling van br. Theo Mandos

z.g. komt hij in contact met de theoloog dr. Hans Wijngaards. Drie boeken van hem, waaronder 'Het niet-wijden van vrouwen in de RK Kerk' (2002), worden door Theo van Schaick vertaald. Ook draagt hij mede zorg voor de website van dr. Wijngaards.

'Heb ik mijn vertaalwerk uit een soort plichtsbesef óf uit vertaaldrang gedaan?' vraagt hij zich op pagina 21 van zijn levensverhaal af. 'Ja en nee. Ik deed het vanuit de overtuiging dat we de tekenen van de tijd moeten verstaan, zoals het Tweede Vaticaans Concilie ons vroeg. En toen ik de catechetische boeken van Wijngaards vertaalde, heb ik vaak gedacht aan mgr. Rutten, die vond dat het 'indifferentisme' bestreden moest worden. Maar ik had ook plezier in het vertaalwerk. Ik heb het met ijver gedaan.'

Bij dit alles was Theo van Schaick een bescheiden man. Hij

plaatste zichzelf noch zijn denkbeelden op de voorgrond. Diepliggende zaken hield hij liever voor zich, maar was daarover wel in kleine kring aanspreekbaar. In de laatste jaren van zijn leven had hij het niet gemakkelijk. Contact maken met anderen werd door zijn teruglopende gezondheid gehinderd. Theo toont zich in zijn levensverhaal zeer dankbaar voor de steun en opvang van ons Lokaal Bestuur op De Beyart. 'Aanvankelijk was het voor mij wel wennen, maar ik heb van hen allen heel veel steun en bemoediging mogen ervaren.'

Op 15 augustus laatstleden, vierde Theo het feit dat hij 75 jaar onze medebroeder was. Na de viering verbleef hij nog even in ons midden, begeleid door Sylvia Sparla. Als slotlied klonk het in de Eucharistieviering: 'Een Hand zal ons wenken, een stem zal ons roepen: 'Ik open hemel en aarde en afgrond'. En wij zullen horen, en wij zullen opstaan. En lachen, juichen én leven'.

Dat deze begaafde, hoogst beschaafde en bescheiden medebroeder en goed familielid, in de voor hem wijd geopende hemel zijn plaats mag hebben ingenomen. Daar vertrouwen we op. Daar geloven we in. Omdat hij ons lief had.

Herinnering van een collega

Edy Bevk

*1994 Kweekschool
De laatste broeders:
Rogatus Groeneveld
Henk v. Lieshout, Theo v. Schaick
Emilius Gordijn, Edwino v. Grinsven
Ronald v. Beeek
Willibrordo Raeven*

Theo leerde ik kennen, toen ik in 1968 aan de HAVO Oud Vroenhoven een betrekking kreeg als leraar Duits.

In die tijd lagen de lokalen voor Frans, Engels en Duits, in die volgorde, aan de achteringang van de school, waar in nog vroeger tijd de lokalen van de Vakschool geweest waren. Dat waren en zijn schitterend grote lokalen. In het lokaal van Theo was tegen de achterwand het wapen van het Old Hickory regiment aangebracht tijdens het gebruik van het lokaal door de bevrijders in 1944. Theo stond erop dat het mooi bewaard bleef. Ik zal eens gaan kijken! Langs je raam lag de tuin van de broeders en wat verder opzij het mooie zwembad. Leraren en mensen uit de

buurt mochten daarvan gebruik maken.

Als je van Theo Engels kreeg, moest je zorgen je zaakje in orde te hebben, Hij hield er van zelf stevig te werken en vond dat de leerlingen dat ook moesten doen. Zijn lessen waren volgens tijdschema's ingedeeld. Zoveel minuten les afvragen, dan grammatica, nieuwe les, uitspraak enz. Wie ooit Engels van hem had gehad, zou in gesprek met hare majesteit the Queen geen slecht figuur hebben geslaan. Het was alleen zaak met haar in gesprek te komen!

Hij hield ook erg van de Engelse literatuur, maar, denk ik, meer

nog van de taal. Hij beheerste goed Spaans, dat hij in een vroegere fase nodig had gehad voor een opdracht in Spanje. In de christelijke tijd nog, had de congregatie het idee gehad van een klooster in Spanje. De financiële perikelen daaromheen heeft hij mij in de loop der tijd uiteen gezet. Dat hij zich daarbij niet had laten bedriegen, was een onderwerp dat nogal eens terug

kwam. Met trots en hilariteit: 'Mij pakken ze niet'. Zijn zorg voor de lessen Engels ging ver. Mijn opgave was in eerste instantie Duits te geven, maar ik had ook een bevoegdheid Engels en moest soms op de lagere klassen Engelse les geven. Ter vervolmaking van het boek dat wij daar gebruikten, had Theo twee schriften aantekeningen bijeen gezocht. Hij heeft die twee

schriften voor me overgeschreven, helemaal, met de hand, toen in 1968.

We werden goede vrienden. Hij kwam wel bij me thuis en dan werd over het vak wel wat gepraat, dat ging dan meestal over literatuur. Toen men wat vast zat met lesgevers, moest ik ook in de hogere klassen literatuur geven en daar wist hij nogal wat meer van dan ik.

Maar meer praatten we over algemene dingen, over de tijd, die zo onbegrijpelijk snel en diep veranderde. Hij had daarin ruime opvattingen, was voor de nieuwe vrijere richting op gebied van geloof en kerk. Iets van teleurstelling, dat die vernieuwingen nu pas kwamen, was dikwijls merkbaar. Hij vertaalde de boeken van Hans Wijngaards 'Vrouwen tot diaken gewijd' van het Engels naar het Nederlands.

In de laatste jaren heb ik hem vaker opgezocht. Niet vaak genoeg, mijn vrouw zei wel eens: 'Moet je niet weer eens naar Theo?' Zij had ook echte waardering voor hem en had het fijn gevonden ons

te zien zitten praten over belangrijke en onbelangrijke zaakjes. Lang geleden, intussen, dat we bij mij thuis zaten. In de goede tijd kwam ik ook nogal eens op zijn kamer, waar we iets actueels van de lerengroep of van de leerlingen bespraken.

Ik zocht hem de laatste jaren ongeregeld op, en dat was dan voor hem aangenaam en voor mij niet minder. Altijd was er nog wel iets toe te voegen aan onze oude herinneringen.

Helemaal op het eind, het laatste anderhalf jaar, raakte het moeilijk voor hem gedachten in zinnen te formuleren. Maar ik denk, dat hij voor zich zelf helder bleef.

Ik bleef komen, minder vaak. En toen ineens was ik te laat.

Ik bezocht hem nog in het mortuarium, zijn gelofte op de kist, in dat keurige ouderwetse schuinschrift, zoals we dat eens allemaal leerden, ontroerde me diep.

Ik mis hem.

